

Už zase? Je to vůbec možné? Antonín Jabor!

Říká se, že čas měří všem stejně a také všem stejně běží. Existuje na to mnoho filosofických pohledů, proč dětem připadá rok dlouhý (protože v něm mají velmi mnoho nových zážitků) a proč starším lidem rok uplyne, aniž by si toho skoro všimli (už nic nového). Je to ale silně individuální. Osobně mám pocit, že pro mne vše strašně letí. A úplně mne zaskočilo, když jsem si uvědomil, že je potřeba napsat profesoru Jaborovi gratulaci k dalším – tentokrát půlkulovým narozeninám. Pro mne to je jen chvíle, co jsem na mu na tomto místě psal gratulaci před pěti lety – ale on za tu dobu udělal obrovský kus práce! Pro něj těch pět let bylo naplněno – jak říkal Jan Werich – činorodým ruchem. Kardiologie, troponiny, sepse, nové diagnostické postupy, publikace, přednášky – je to úžasné, co všechno stihá. A nejen stihá, on to dělá skvěle. Publikuje a přednáší nejen pro mladé, ale i na vrcholových sjezdech jiných odborností. To je podle mne hlavní poslání klinických biochemiků – mezi sebou si jistě musíme říkat co je nového, jak postupovat, co dělat atd. – ale hlavně musíme proniknout na půdu ostatních specialistů. Tam jim musíme říkat, co je klinická biochemie, k čemu jsou a k čemu mohou být výsledky naší práce, tam je musíme učit a tam s nimi musíme spolupracovat. Ještě, že toho profesora Jabora máme! To je náš obor, to je klinická biochemie!

Měli bychom se my ostatní zamyslet, proč ho chtějí naši mladí biochemici, proč ho chtějí špičkoví odborníci jiných oborů a proč je to tak dobře. Vůbec nechci, aby vznikl dojem, že je jediný a nejlepší na světě – to by mi asi i on hodně vytýkal (i když je ke mně tolerantní). Je ale opravdu dobrý. Myslí dopředu. To je vzácné. Mnoho z nás dokáže dotahovat věci do konce, mít skvělé pracoviště, perfektně

ho zajistit, akreditovat. Někteří dokážou psát skvělé knihy, články, publikace, dokážou se prosadit ve funkcích ve světě (po tom Tonda nikdy netoužil, naopak – i když mu to nabízeli, odmítal) – ale jen špičkoví lidé jsou vizionáři, kteří tuší, co bude, kam je potřeba to „tlačit“ a co bude perspektivní. On k nim nepochybně patří.

Měl bych shrnout jeho kariéru, jeho úspěchy a další. Když se podívám na článek ve FONSu před pěti lety, tak to tam už všechno je. Samozřejmě mu od té doby přibývalo publikací, stoupl mu citační ohlas i Hirschův index – ale o to mu nejde. Jde mu o obor, ne o něj samého, ne o jeho kariéru a tituly, pozice, či postavení. Jde mu o medicínu. Naučil ho to Bedřich Nejedlý a snad i jiní – ale ono je to v něm a je to jeho podstata. On je takový.

Jistě vnímáte, že ho mám rád. Mám ho rád jako čistého a čestného člověka. Mám ho rád jako přítele. Mám ho rád jako někoho, kdo pro náš obor dělá mnohem víc než my ostatní, a přitom se netlačí do funkcí (naopak je odmítá), nechce být „slavný“, ale chce pomoci medicíně a lidem, nemocným, pacientům i oboru. Měli bychom si takových lidí vážit více, než to děláme. Asi tomu doba moc nepřeje, ale občas bychom si měli připomenout, že máme v oboru lidi skromné, nebažící po pozicích a funkcích, ale denně tvrdě pracující a rozvíjející obor přesně tak, jak by se rozvíjet měl. Narozeniny jsou k tomu vhodnou příležitostí, a tak je využívám. Nejde ale o narozeniny, jde o osobnosti. Osobnosti profesor Jabor je – a takových moc nemáme. O to více bychom si jich měli všimnout – a nejen při narozeninách.

Ale i tak. Tondo, všechno nejlepší, hodně zdraví a sil! Jsi nepochybně vzorem klinického biochemika v tom nejlepší – lidském i odborném smyslu. Vydřž to s námi ještě hodně dlouho!

Vladimír Palička
V Hradci Králové 16. května 2018